

Hvis vi nu tager Indtægterne tilsammen, baade paa Finansloven og Tillægsbevillingslovforslaget, faar vi en Driftsindtægt for Aaret 1922—23 paa 415 Mill. Kr., hvortil kommer Indtægten efter § 26 paa Finansloven, som er 7,092 Mill. Kr., og paa Tillægsbevillingslovforslaget 25,9 Mill. Kr.; det vil med andre Ord sige, at der er en samlet Indtægt paa 448 Mill. Kr. og lidt til. Og tager vi saa Udgiftssiden, er der en Driftsudgift paa 358 Mill. Kr. og et Plus paa Tillægsbevillingslovforslaget paa 73 Mill. Kr., tilsammen 431 Mill. Kr. Men dertil kommer saa ligesom paa Indtægtssiden en stor Udgift efter § 26, som paa Finansloven andrager 56 Mill. Kr. og paa Tillægsbevillingslovforslaget 72 Mill. Kr., saaledes at den samlede Udgift bliver 560,5 Mill. Kr. Men deri er altsaa indbefattet de erhvervede Aktiver. Hvis vi regner de erhvervede Aktier for lig med det, de har kostet, og det skulde de gerne være — selv om de ikke er rentebærende, kan de jo godt være nyttebringende —, skulde der kunne trækkes 95,5 Mill. Kr. fra, saaledes at den samlede Udgift minus Aktiverne bliver 465 Mill. Kr., og da Indtægten er 448 Mill. Kr., vil Underbalancen blive ca. 17 Mill. Kr. Dette er imidlertid ikke en Underbalance, som i og for sig vedrører Kassen, thi de Beløb, der er givet for at fremskaffe Aktiverne, er ikke med i disse 17 Mill. Kr. Medregner vi de Beløb, som er gaaet med til at fremskaffe Aktiverne, bliver der et samlet Underskud paa 112 Mill. Kr.; det er altsaa et Underskud, som paavirker Kassebeholdningen. Ved saadanne Beregninger er det ganske gavnligt at benytte to Fremgangsmaader, og hvis man saa naar til samme Resultat, plejer det at være Vidnesbyrd om, at Resultatet er rigtigt. Jeg har derfor ogsaa prøvet ud fra et lidt andet Udgangspunkt at kontrollere de Tal, her foreligger, og jeg er naaet til det samme Beløb, altsaa til en Underbalance paa 17 Mill. Kr., naar vi regner Aktiverne til deres fulde Værdi, og til en Underbalance, der giver sig Udtryk ved Kassen paa ca. 112 Mill. Kr.

Det kan jo være gavnligt at jævnføre disse Tal med dem, vi har haft tidligere, og jeg skal til Sammenligning nævne, at den samlede Indtægt paa Finansloven 1922—23 og Tillægsbevillingslovforslaget for 1922—23 bliver tilnærmelsesvis 560,5 Mill. Kr., for 1921—22 634,9 Mill. Kr., for 1920—21 760,4 Mill. Kr. og for 1919—20 602,6 Mill. Kr. Man vil altsaa se, at den samlede Indtægt i Forhold til de foregaaende Aar er ret stærkt nedadgaaende, særlig fra 1920—21 til 1921—

22. Hvis man vil drage en Slutning heraf med Hensyn til, hvorledes det fremtidig vil stille sig, vil jeg sige, at det er altid vanskeligt at agere Profet, men at spaa i disse Tider om, hvordan den økonomiske Udvikling vil blive i vort Fædreland, er overordentligt vanskeligt, fordi der skal tages Hensyn ikke alene til Forholdene indenlands, Erhvervslivets og Næringslivets Blomstring eller Ikke-Blomstring, men ogsaa i høj Grad til den internationale økonomiske Udvikling, og i den Henseende kan der jo komme Overraskelser, som ingen kan ane, og som kan faa den allerstørste Indflydelse selv paa de Staters Økonomi, der ikke er direkte Parthavere i de Bevægelser, som fremkalder de internationale økonomiske Udviklingsforhold. Jeg skal derfor nok vogte mig for at stille Fremtidens økonomiske Horoskop, det vilde jeg anse for for voveligt; derimod tror jeg, jeg tør sige, at en Kasseunderbalance paa 112 Mill. Kr., altsaa paa noget over 100 Mill. Kr., kan den danske Statskasse og det danske Samfund ikke tillade sig i det lange Løb; thi det vilde jo medføre, at der snart skulde optages nye Laan, og de sidste Statslaan, der er optagetovre i Amerika, er jo dels paa Grund af selve Renten og dels paa Grund af Kursforholdene blevet temmelig kostbare; og alt tyder paa, at det europæiske Laanemarked er tilstrækkelig optaget til, at der er ikke Trang til, at de neutrale Lande skal stille Krav til det. Der er derfor ingen anden Vej fremad, end at vi maa se at indrette os saaledes, at baade Driftsindtægterne og Driftsudgifterne og ogsaa Indtægterne paa § 26 paa det nærmeste kommer i Ligevægtsforhold til hinanden, selv om det vel nok kan smerte at vænne sig til at leve lidt mindre flot og komme ind paa en mere tarvelig Husholdning, hvor Staten ikke i saa høj Grad kan yde Tilskud og derigennem ogsaa faa Indflydelse paa mangfoldige Forhold. Navnlige maa de kostbare Foretagender, der kræver mange Millioner, udstrækkes over en længere Tid. Om det saa kan lykkes paa den Maade at faa Ligevægt, vil jo Tiden vise. Hvis de Indtægtslove, der nu ligger paa Tingets Bord, bliver ført igennem, vil der vel nok blive en ret betydelig Merindtægt paa Finansloven for 1923—24 og Tillægsbevillingsloven for det samme Aar, men der vil ogsaa komme ret betydelige Merudgifter, selv om den næste Tillægsbevillingslov forhaabentlig ikke kommer til at op-